

Xư Tha Bók Xư Kơ Phi

Biện Phi Khanh (PK 1968-1975)

Trong các nước hẳn ghé qua với thời gian đủ lâu để thưởng thức món nào ngon món nào dở, món nào chỉ ương ương, hay hiểu được chút ít tính tình người bản địa, dầu không đủ để xin nhận nơi ấy làm quê hương thứ hai, nhưng cũng đủ để khi ra đi lòng ít nhiều luyến tiếc. Đại Hàn là xứ sở đó. Xin nói trước luyến tiếc thậm chí luôn một chút nhớ nhưng không phải vì K-Pop tung hoành Á Châu với các kiểu thời trang mê hoặc giới trẻ, hay những mối tình qua phim ảnh có nàng với các kiểu mũ nón và vải lụa lãng mạn trong khi chàng dánh cho cặp kiếng xì tin Harry Potter nhìn rất một sách qua một cuộc tình lãng mạn nhí nhảnh theo cái phong cách *Winter Sonata* ướt át đầm đìa nước mắt vì những cuộc tình éo le để rồi chám dứt bằng kẻ sống buồn người ung thư chết tức tưởi! Hay thậm chí cũng không phải vì anh mập Psy khuấy động thế giới năm 2012 với điệu nhảy *Gangnam Style* mặc dầu phải nỗ lực tài chạy nhảy và làm chủ sân khấu của người đàn ông có da có thịt với khuôn mặt tròn trịa và cặp mắt sơi chỉ rất Cao Ly này.

Hay nói đúng ra không phải chỉ là những điều dễ thương vừa kể ở trên gây ra nhớ nhưng mà chỉ vì Hàn ngữ và những cái u uẩn của nó đến ngày tiễn biệt vẫn còn thắc mắc sinh nhưng nhớ trong đầu. Bài viết này nhằm ghi lại vài tìm hiểu nhỏ nhỏ không theo một trình tự hợp lý nào hết về Hàn ngữ qua hai năm sinh sống tại đó.

Hàn, Đại Hàn, Triều Tiên hay Cao Ly, từ nào là tên gọi cho bán đảo nằm giữa Trung Quốc và Nhật và con người sinh sống ở đó? Tên nào thật ra cũng đúng, tùy theo người ... sống ở vùng nào của bán đảo? Hàn là dân tộc Hàn không có liên quan chi với dân tộc Hán sống bên kia Hoàng Hải. Hàn Quốc (한국 phiên âm La Tinh là *Han Guk*) là tiếng gọi tắt của *Đại Hàn Minh Quốc* (대한민국 phiên âm La Tinh là *Dae Han Min Guk*) hay *Đại Hàn Dân Quốc* cũng là tên chính thức của *Nam Hàn*. Triều Tiên (조선 phiên âm La Tinh là *Jo Seon*) phiên ra Hán âm là *Jyu tsin* phát âm là *Triều Tiên*. Chữ Triều Tiên được dùng trong tên chính thức của Bắc Hàn là *Triều Tiên Dân Chủ Chủ Nghĩa Nhân Dân Cộng Hòa Quốc* (조선 민주주의 인민공화국 phiên âm La Tinh là *Jo Seon Min Ju Ju ửi In Min Kong Hwa Guk*) hay *Cộng Hòa Dân Chủ Nhân Dân Triều Tiên*. Nhưng cả hai miền nam và bắc đều đồng ý với chữ *Cao Ly* là tên gọi của vùng đất này. Cao Ly

là cách phát âm của Trung quốc cho chữ 고려 (phiên âm La Tinh là *Go Ryeo*). Nên nhớ là người Trung quốc phát âm *rò* thành *lờ* nên *Go Ryeo* thành *Cao Ly* thay vì *Cao Ry* (cái việc phát âm *rờ* thành *lờ* này xảy ra khá thường trong tiếng Trung quốc và từ Hán Việt mình rập khuôn theo như Roma thành *La Mã*, Romania thành *Lô Ma Ni*.) Những cái tên ấy gắn liền với lịch sử của dân tộc Hàn được giải thích khá đầy đủ và chi tiết ở bài viết có tựa đề *Tên gọi Triều Tiên* đăng trên http://vi.wikipedia.org/wiki/T%C3%AAn_g%E1%BB%8Di_Tri%E1%BB%81u_Ti%C3%AAn trang Wikipedia cho ai muốn đào sâu thêm vấn đề.

Sẵn đang nói về từ ngữ Hàn, thiên nghĩ cũng nên đào không sâu về tiếng Hàn theo cái nhìn cạn ráo của một người Việt chỉ biết chút đỉnh về từ ngữ Hàn. Vì vậy những nhận xét dưới đây về tiếng Hàn chỉ có tính thực dụng về ngôn ngữ chứ không có tính hàn lâm ngữ học. Tiếng Hàn thiếu một số âm từ, ví dụ:

1. Âm **Vờ** trong chữ *Việt Nam*, người Hàn đọc là 베트남 (phiên âm La Tinh là *Be thuh Nam*) hay nôm na là **Bệt thư Nam!**

2. Âm **Wờ** trong chữ *Wales* đọc là 웨일스 (phiên âm La Tinh là *ue il seu*) hay nôm na là *U ê il xừ*.

3. Người Hàn không phát âm được phụ âm ở cuối từ nên họ phải gắn âm **ư** vào cuối từ cho dễ phát âm. Chữ *Wales* ở trên là một ví dụ. Khi mới đến Hàn, hẳn hỏi đường đến *Starbucks Coffee* người người không hiểu, phải hỏi đường đến 스타벅스커피 nôm na là **Xư Tha Bók Xư Kơ Phi!** Nếu đọc nhanh thì nghe cũng hơi giống Starbucks Coffee chứ? Tương tự hỏi *Tom n Toms* không ai biết mà phải nói là 탐앤탐스 nôm na là *Tham EnTham Xư*. Lưu ý là họ phiên âm chữ *Tom* ra *Tham* chứ không phải *Thôm* nghe như giọng người từ *Cõi Dưới* (Down Under)! Mặc dầu cách phiên âm ra Hàn ngữ những từ ngoại quốc giúp người Hàn dễ dàng phát âm gần đúng các từ nước ngoài, có thể người Hàn sẽ gặp khó khăn khi học tiếng Anh và tìm những từ tương đương trong tiếng Anh cho chữ 스타벅스커피? Lấy chữ *New York* như một ví dụ nữa, trong tiếng Việt "chuẩn" người ta viết là *Niu Ốc* hay *Niêu Ước* trong tiếng Việt thời Việt Nam Cộng Hòa, còn người Hàn viết là 뉴욕 phát âm nôm na là *Niu Yok*. Liệu người Việt "chuẩn" và người

Hàn "chuẩn" có trở ngại khi học tiếng Anh và có nhận ra chữ New York khi nhìn thấy lần đầu? Có thể là không, có thể hẳn chỉ lo chuyện bò trắng răng không cần thiết?

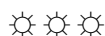

Hình 1 - Bảng hiệu Starbucks Coffee (đọc là **Xư Tha Bók Xư Kơ Phi**)

Một trong những trở ngại khiến người Hàn học tiếng Anh vất vả hay ngược lại người nói tiếng Anh học tiếng Hàn cũng vất vả không kém là thứ tự chữ trong câu Hàn ngữ đảo ngược với tiếng Anh. Ví dụ, trong tiếng Anh hay tiếng Việt, ta nói *Phi ăn cá* (chủ từ + động từ + túc từ) thì trong tiếng Hàn, họ nói *Phi cá ăn* (chủ từ + túc từ + động từ). Động từ nằm sau từ nào thì từ đó là túc từ. Trong câu trên cá là túc từ. Tuy nhiên nếu ta nói *cá Phi ăn* thì Phi là túc từ và có nghĩa là *Phi bị cá đớp* mất rồi. Dĩ nhiên văn phạm Hàn ngữ không chỉ có vậy. Hẳn chỉ muốn nói cái sự éo le trong việc học tiếng Hàn qua ví dụ đơn giản vừa rồi.

Đến đây chắc người đọc nhận ra **Xư Tha Bók Xư Kơ Phi** viết thế nào trong tiếng Hàn và nghĩa là gì, đủ để tự mình hưởng mùi vị một ly Americano ở Starbucks.

Để khép lại chuyện ngôn ngữ, xô câu 안녕하세요 (annyeong ha seyo) theo người Hàn là câu chào hỏi khi gặp nhau còn theo người Việt như hẳn học tiếng Hàn chập choạng khi sáng khi tối, lời chào sẽ giống giống như *ăn nho hãy xê giô*. Nho thì hẳn không thích lắm nên xê ra bái bai Hàn ngữ.

Về Lại Blue Mountains

*Ta lại cùng ta, bên Núi Xanh thân thiết,
Bước chân dồn nhịp gấp đếm thời gian
Suối reo vui mừng nắng hạ vừa sang
Hay tái ngộ tri âm chùng vĩnh biệt?*

*Ta tìm theo lối xưa loang cỏ biếc
Bạc thêm đây, đâu bước cũ ngày qua?
Phiến đá quen sau lửa tấp mưa sa
Còn khoe lại nền rêu xưa viết vội.*

*Vách núi cao theo tình đang vời vợi,
Giăng đầy hoa trắng xóa góc rừng xưa
Bước cheo leo, lần nữa, ta đi ta
Vào thăm thăm mời hoang sơ khai hội,*

*Ta nằm đây rữ đi bao mệt mỏi
Cho người thương được chăm chút người
thương,
Mắt là nôi ru êm ái nồng hương
Tay là gói mời dịu dàng thơm mật*

*Về Núi Xanh nghe tình thêm chất ngọt,
Ta bên ta, chiu chặt ánh tà dương,
Chiều qua mau, trong vội vã yêu đương
Đôi chim trắng gọi nhau tìm xuân muộn. .*

*Triền Núi Xanh theo bóng mây chìm xuống
Cho mái đầu không ngưng lã trên vai...
Hòa điệu lòng cho trời đất cùng say
Con chim mãi thẫn thờ quên theo bạn....*

Thanh Bình